



Vad handlar det om?

- Projektet Plugga med bilder gör ett läromedel.
- Läraren Julia Humble använder det i sin klass.
- Eleverna älskar det.

Bilden till vänster: Julia Humble samtalar med barnen om Alfabetsön och vilka hus som finns där.

Bilden till höger: Under den här lektionen får barnen skapa ord av ljudfigurer. Alma använder "Muren Mira", "Uret Uma" och "Solen Siv" för att forma ordet "mus". Sen skriver hon mus i sin skrivbok. Bredvid Alma sitter Julia Humble.

Här formar barnen ord med ljudfigurer

I klass ett på friskolan Piggelinen i Karlskrona går 16 elever. Deras klasslärare är Julia Humble. Sedan i höstas använder hon material från projektet Plugga med bilder i undervisningen.

– Barnen älskar det, säger hon.

Plugga med bilder har utvecklat ett bildsystem med roliga figurer som ska hjälpa barnen att lära sig läsa och skriva. Varje figur är förknippat med ett ljud – de är ljudfigurer. Deras namn kopplas ihop med språkljudet de hör ihop med, som Uret Uma och Solen Siv.

Varje ljudfigur har också fått eget rim som beskriver dess karaktär, till exempel:

Odjuret Ove bor i en borg,
odlar söta tomater,
han älskar att vara ensam,
har inte många kamrater.

För att eleverna ska få struktur på ljuden har ljudfigurerna fått flytta in i olika hus på Alfabetsön. Också husen har sina egna historier. I Bageriet är man uppe tidigt för att baka bullar. Där bor Bullen Berit. I Moderna huset bor ljudfigurerna som vill ha ordning och reda, bland annat Enhörningen Erik.

– I klassen började vi med att prata om husen på ön och vilka som bodde var. Då sa en elev att "i Moderna huset måste du bo Julia, eftersom du gillar ordning och reda", säger Julia Humble och skrattar.

– De funderar över husen på Alfabetsön och ljudfigurerna, och har själva upptäckt att figurernas plats i husen beror på vilken plats de har i det riktiga alfabetet.

Eleverna har därefter fått arbeta med ljudfigurerna.

– Barnen längtar efter nya ljudfigurer, men de tidigare måste sitta innan jag presenterar de nya, säger Julia Humble.

För varje ny figur får barnen plocka ut ljudet, som "S" ur Sol. Sen får de gissa vad figuren heter genom att föreslå namn som börjar på figurens eget ljud. Och med fingret får de spåra bokstaven som finns gömd i figuren. På så sätt involveras flera sinnen och ljudfigurerna fastnar bättre i barnens minne. Tanken är att när barnen sedan ser en bokstav ska de associera till ljudfiguren och bokstavsljudet.

Ett annat sätt att befästa språkljuden är genom repetition. Eftersom barnen tycker att historierna är spännande vill

de gärna höra dem flera gånger. Och därför kan Julia Humble repetera utan att det blir tråkigt.

Minnesträningen är särskilt viktig, menar hon. I synnerhet för de som har det lite svårare. Men metoden och materialet passar även barn som ligger långt fram i sin läs- och skrivutveckling.

– Det blir en glädjefull inlärning för alla, säger Julia.

Test: Ester Hedberg

Plugga med bilder

Det 3-åriga arvsfondsprojektet utvecklar läromedlet "Havsäventyret för läs- och skrivinlärning". Idén är att med hjälp av bilder, berättelser, rörelser och lekar tidigt lägga grunden för läs- och skrivinlärning. Läromedlet riktar sig till förskola 3–5 år, F-klass och lågstadiet, men passar även äldre elever. Projektet drivs av Dyslexiförbundet med stöd av många partners. Läs mer på pluggamedbilder.se